Фуснота, „пахуљица“, смоквин лист и лажни снег

Пише: Ђорђе Вукадиновић
уторак, 28 фебруар 2012 13:58

Помињао сам већ да постоје две школе мишљења у српској медијско-политичкој чаршији. Једни мисле да у Европи уопште, као и посебно у овој актуелној причи око српске ЕУ-кандидатуре, притисцима и уценама, главну реч води Немачка, док други сматрају да је Берлин – још увек – ипак само више или мање послушни пион и извршилац захтева Вашингтона, и да има управо онолико простора за самосталну спољну политику колико му то Американци допусте. Не знам шта о томе мисле у врху српске власти и којој су теорији склонији (мени се чини да је истина негде на средини, односно у сложеној и динамичној транзицији од овог другог, што је деценијама било, ка оном првом, што ће вероватно бити), али је очигледно да су, за сваки случај, наши играли на сигурно, тј. на обе карте. Тако су се последњих седмица на београдском аеродрому буквално замало сударали немачки и амерички изасланици, закључно са Вестервелеом и Бернсом, као и српски емисари са порукама за Берлин и Вашингтон. И резултат – барем са њихове тачке гледишта – није изостао. Мистерија је остала, али су, макар за ову прилику, изгледа задовољ(е)ни и једни и други.

Но, све ово што ових дана гледамо у бриселској репризи неуспеле децембарске премијере само је финале и логичан завршетак процеса који је отпочео повлачењем резолуције о Косову у Генералној скупштини 9. септембра 2010. и последичном одлуком (погрешна процена-глупост-капитулација-предаја-издаја?!) да се у „техничке“ преговоре са Приштином уђе са Бриселом као „посредником“ и Вашингтоном као „супервизором“. Нема то везе са Борком Стефановићем лично, нити са (не)вештином српског преговарачког тима. То је била борба у којој је једна страна унапред пројектована да изгуби и у којој највише што је тој губитничкој страни, евентуално, и само донекле могло бити допуштено јесте то да игру мало одуговлачи и крај, односно полувреме, дочека са што мање голова у мрежи.

Хоћу рећи да је ова бриселска „утакмица“ била од почетка организована и „неизвесна“ колико и амерички вестерни, односно кечерске ТВ борбе, дакле, тако да се унапред тачно зна ко у њој губи, а ко добија. С тим што је, како је време одмицало, српској страни све више замерано, односно противник, „судија“ и „делегат“ су постајали све нервознији чак и због „опструкције игре“, то јест, што нисмо били увек довољно кооперативни у пуњењу сопствене мреже. Није ту никада било неизвесности, шансе за победу или било какав успех. Све време се радило само о томе колико ће Београд конкретних уступака и концесија косовској независности бити принуђен да пружи, не бисмо ли заузврат добили „звање без имања“ у виду званичног статуса кандидата за ЕУ – при чему та ЕУ у овом тренутку није сасвим сигурна ни да ли ће кроз пар година уопште постојати, а поготово да ли ће и када имати воље да се шири и прима нове чланове.

Пише: Ђорђе Вукадиновић
уторак, 28 фебруар 2012 13:58

Не чуди ме официјелно одушевљење власти, медија и евро-аналитичара. (Интересантно је, рецимо, да су, иначе често навалентни новинари, који умеју да ме опседају за којекакве ситнице типа „цене у скупштинском ресторану“ или „побуна у СПО-у“, овога пута и мене и Антонића упадљиво поштедели ма и једног јединог позива и питања шта мислимо о постигнутом споразуму?! Толико о српском медијском плурализму.) Али ми јесте помало чудан фатализам са којим је у делу патриотске јавности дочекана „Боркова фуснота“ о представљању Косова*. Да се разумемо, наравно да и мене тишти и иритира. Наравно да је та фуснота само провидан смоквин лист који минимално прикрива голотињу и крах досадашње како косовске, тако и европске политике актуелне власти. Али, парадоксално и трагикомично, та звездица изнад имена Косово и помињање Резолуције 1244 је, истовремено, вероватно највећи преговарачки „успех“ и, тако рећи, највише „патриотско постигнуће“ српске стране у овим назови-преговорима. Наиме, све до сада су биле чисте капитулације, док је ово са фуснотом и регионалним представљањем, тако да кажемо, „само“ један релативно труо и неповољан компромис, у последњи час и на једвите јаде измољен и искамчен од Берлина, Брисела и Вашингтона. (Узгред речено, по политичким и „државотворачким“ последицама много гори је споразум о „интегрисаном управљању“ прелазима/границом, као и право које је Приштина добила да убудуће самостално, независно од Унмика, потписује споразуме и уговоре.)

Но, упркос свему, албанска јавност је незадовољна. Приштински медији и опозиција такође грме о „поразу“, издаји“ и „капитулацији“ своје владе. Али, авај, овога пута, бојим се, истина ипак није „негде између“ српских и приштинских критичара. Чак и када нису фингиране и када нису само у функцији њихових унутрашњих међупартијских обрачуна, косовске критике на рачун бриселских преговора, нажалост, много мање су доказ успеха наших преговарача, а много више плод размажености, максимализма и бахатости политике Приштине, годинама навикнуте да јој се увек, у свему и до краја излази у сусрет. (Зато су и били неопходни толики западни званичници на челу са Хилари Клинтон који ових дана долазе да им „бришу сузе“, теше их и подржавају због, наводних, „болних и храбрих“ жртава и уступака које су поднели.) Дакле, не треба се превише тиме заносити. Али то што је Едита Тахири фусноту у регионалном представљању Косова морала да пореди са „пахуљицом“ за коју верује ће се „истопити до пролећа“ иако можда није нека нарочита утеха, свакако јесте показатељ да ствари нису баш тако црно-беле као што нас са једне или друге стране покушавају убедити. Укратко, ако с разлогом не верујемо превише „нашима“ када бриселски споразум представљају као победу политике „и Косово и ЕУ“, немојмо ипак одмах подлегати ни Тачијевој пропаганди како „Србија данас признаје Косово“.

Уосталом, независно од „пахуљице“, фусноте и овог назови-споразума, плашим се да смо, све овако несложни, посвађани и партијски подељени, готово неопазице дошли

веома близу једног неочекиваног и веома опасног консензуса између „европске“ и „патриотске“ Србије – оног да је „Косово изгубљено“. При чему је једина недоумица око тога да се то догодило 1999. са НАТО бомбардовањем и Кумановским споразумом (и да је онда, по обичају, за то крив Милошевић, а досовци амнестирани), или 2008. са приштинским проглашењем независности, уласком Еулекса, или тек сада, са Борковим бриселским преговорима. И без обзира на боље или горе аргументе које једни, други или трећи могу понудити, треба имати у виду да ће тек тај „консензус“, уколико заиста заживи, представљати највећи, прави и вероватно дефинитивни српски косовски пораз. Сви други су мање или више поправљиви и реверзибилни.